

Fundació Romea

Andreu Rifé, en una imatge promocional de 'Por'.

Fundació Romea

Andreu Rifé va presentar dilluns al Romea 'Por', una personal adaptació del relat de l'autor austríac que busca reflexionar sobre l'art, la moral i la por dels artistes a decebre el seu públic. Rifé va exercir de director, guionista i actor protagonista.

Una relectura crítica de 'Por', de Stefan Zweig

Quan Andreu Rifé va descobrir *Por*, de Stefan Zweig, va tenir clar que ho volia transformar en una obra de teatre. Amb ell com a director, guionista i actor protagonista. És la història d'una jove burgesa que és infidel al marit i, després de ser víctima d'un xantatge, comença a consumir-se per la por de ser descoberta. A més, Rifé també volia posar-hi música i comptar amb una artista plàstica a l'escenari. Tot quadrava, tot estava com volia, menys el final.

A la Viena de principis del segle XX, que un marit manipulés i castigés la seva dona adúltera fins a portar-la a punt del suïcidi podria semblar anecdòtic. Per a Rifé, el final que Zweig va escriure a l'obra és inacceptable. Per això el dramaturg es debatia entre canviar el final de la història o deixar l'original, tot i que això pogués no agradar al públic. A l'obra, presentada dilluns al Teatre Romea, Rifé va optar per una tercera opció, intercalar entre la narració el procés creatiu pel qual ha passat. La por d'Irene a ser descoberta i perdre la seva família i la por de l'autor a decebre l'audiència s'entremesclen i es tornen un sol sentiment.

La narració del llibre, la mateixa història del dramaturg mentre escrivia l'obra i les cançons i

MARINA TOVAR
Barcelona

il·lustracions. Podria semblar una cosa caòtica, però les tres dimensions acaben entrelaçant-se entre si, per formar *Por*. Rifé entrelaça la història d'Irene amb la seva pròpia i amb la música seguint sempre el fil argumental. Tant Irene com ell estan amenaçats, cohibits per com reaccionaran els altres, es refugien en ells mateixos i la por agafa el control.

Una pinzellada negra

Davant el xantatge, Irene es tanca a casa, després a la seva habitació. Davant la pressió del procés creatiu, Rifé tira endavant amb l'obra, pressiona el productor (interpretat per Raül Perales) i menteix sobre tenir-ho tot sota control. En moments àlgids, l'actor es posa darrere del piano, acompanyat del guitarrista Raül

Juan, i canta. A l'altre costat de l'escenari, l'artista plàstica Àfrica Fanlo il·lustra en directe l'escena, amb una obra d'aquarel·la que es projecta en una gran pantalla blanca. L'objecte principal sempre és una dona, fugint, pensant o ballant. Cada una de les peces acaba destrossada quan acaba la música, amb una pinzellada negra que enterboleix la imatge.

Darrere de l'obra, les baralles còmiques entre productor i director i la desesperació d'aquest últim, s'hi amaga un debat molt repetit en l'actualitat. Fins a quin punt l'art ha de tenir responsabilitat moral, ha de fer crítica o si pot ser només això, art. El productor és el primer que dubta a deixar el missatge de Zweig, castiga la teva dona i et veuràs recompensat, i Rifé li pregunta si ell destruiria les pintures de Caravaggio, perquè a més d'un gran pintor, també va ser un assassí. El clàssic dilema de separar l'obra de l'artista.

La resposta perfecta no existeix. La solució de Rifé davant d'aquest dilema moral és no canviar el final. Explicar el final de *Por* tal i com Zweig el va escriure, però acompanyant-lo amb la seva pròpia experiència, deixant clar el públic que retreu l'actuació del marit i traslladant al públic aquest debat. ■

La peça planteja fins a quin punt l'art ha de tenir responsabilitat moral